

Kirke- og kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

REKTOR

Deres referanse: 2003/2281 KU/KU2 KHA:pbp Vår referanse: 04/560.2/il/iø Dato: 17. mars 2004

HØRING: FORSLAG OM ENDRING AV LOV OM STEDSNAVN

Høgskolen i Stavanger (HiS) vurderer mange av forslagene til endring i Lov om stadnamn som nyttige. Vi vil her konsentrere oss om å gi merknader til utvalgte punkt der vi må be om at departementets forslag justeres noe før det blir fremmet for Stortinget. Vi viser ellers til høringsuttalelsen fra Samarbeidsnemnda for namnegransking. Våre vurderinger er i hovedtrekk sammenfallende med merknadene til Samarbeidsnemnda.

Nedarvet stedsnavn.

Vi finner ikke argumentasjonen for endringer i begrepsbruken bort fra "nedarvet stedsnavn" tilfredsstillende. Dersom det er politisk ønskelig at stedsnavnene ikke lenger skal fastsettes ut fra det tradisjonsbærende talemål på stedet, kunne man nok tenke seg å vrake betegnelsen "nedarvet stedsnavn". Men siden den nye § 1 både fastslår *navnenes betydning som kulturminner og enheten i navneverket* som overordnede formål for loven, bør man ikke vrake de sentrale uttrykk og begreper som gjør det mulig å legge kulturvernprinsippet og ønsket om et enhetlig navneverk til grunn for navnenormeringen. En endring til "*den lokale talemålsforma av namnet*" i § 4 vil vi fraråde, bl.a. fordi dette uttrykket er enda mer mangetydig. Dette vil ellers kunne tolkes som et dreining bort fra kulturvernprinsippet. Vi foreslår derfor at den nevnte passus endres til "*den nedervde talemålsforma av namnet*". Innvendinger mot termen "nedarvet" løses ikke med termer som det kan reises langt flere innvendinger imot. Dersom det behøves nærmere presiseringer utover definisjonen i § 2, kan disse med letthet innarbeides der, f. eks. at det her dreier seg om *tradert* talemål. Vi vil dessuten peke på at begrepet "*nedervde stadnamn*" er brukt flere steder i lovteksten (eksempelvis § 3 og 8), og at fjerningen av det i § 4 også derfor anses som lite ønskelig.

Flere navn på samme sted.

Departementets forslag til § 4 fra og med setningen "*To eller fleire skriftformer av same namn på same namneobjekt kan unntaksvis fastsetjast ...*" anmodes om å bli byttet ut med: "*Same namnet på ein og same staden skal som hovudregel ha berre ei skriftform*". Også dette forslaget til endring fra departementet peker i en annen retning enn formålsparagrafens målsetning om *enhet* i navneverket. Det kan dessuten åpne for at navnenes referensielle funksjon kan trekkes i tvil – både i en gitt kommunikasjonssituasjon og juridisk. Vi kan ikke se at en åpning for en nynorskform og en bokmålsform av ett og samme stedsnavn er ønskelig. Dette prinsippet er for øvrig tidligere avvist av Stortinget i forbindelse med behandling av bynavn, eksempelvis en mulig dobbeltform *Trondheim – Trondhjem*.

Stedsnavnfaglig kompetanse kontra privat normering

Vi ber om at denne passus i § 6 linje 3 blir tatt ut: "...- og deira synspunkt skal tilleggjast særskilt vekt." Vi kan ikke se at den navnefaglige eller kulturpolitiske siden ved stedsnavnnormeringen blir styrket gjennom å gi eiendomsbesitteres synspunkter særskilt vekt i prosessen frem til offisielt navnevedtak. Også her åpner loven for en mulig vridning bort fra lovens overordnede formål. Det bør unngås.

I denne sammenheng har vi som faginstans merket oss formuleringer i høringsutkastet som går i retning av å legge mindre vekt på forskning og faglige vurderinger. Vi kan ikke se at forskning og vitenskap står i veien for den kulturpolitiske forankringen som våre myndigheter ønsker å sikre gjennom denne loven. Vi vil peke på en mulighet for at det kan bli behov for flere jurister i ulike navnesaker dersom det navnefaglige nedtones.

Navnsettingen på kontinentalsokkelen

Vi forstår det slik at man ut fra juridiske overlegninger – nærmest for å være på den sikre siden – ikke ønsker å la lovens virkefelt omfatte kontinentalsokkelen. Vi vil i denne sammenhengen understreke at fiskernes navnsettinger i disse områdene representerer en viktig del av vår kulturarv, og vi vil dessuten peke på at manglende jurisdiksjon kan føre til at engelske navn i større grad blir satt på de nevnte områdene. Lovverket bør ikke åpne for dette. Vi foreslår derfor at passusen "den norske kontinentalsokkelen og Noregs økonomiske sone" i § 1 blir strøket i forslaget til lovttekst.

Med hilsen

Ivar Langen
rektor

Inger Østensjø
høgskoledirektør

Saksbehandler: Fredrik Skår
Telefon: 51 83 30 43